

Reverberații la „Zilele Culturii Călinesciene”

În cenușiul Onești al acestor timpuri, vrăjită, prin „Porțile lui Septembrie”, și-a făcut loc „Melopeea - ritmica melodie cuprinsă în melancolie și care acompania altădată o declamație”, aici desfășurându-se o nouă ediție a „Zilelor Culturii Călinesciene”. Această manifestare de tradiție a ajuns la ediția a 51-a, „cifră” care spune totul despre simbioza între viața culturală a Oneștiului (ce devenea prin anii 1970, cu prilejul acestui eveniment, „capitală culturală pentru trei zile”) și orașul în sine. Este de remarcat faptul că această ediție a „Zilelor Culturii Călinesciene” a avut loc în anul în care s-au împlinit 12 decenii de la nașterea lui George Călinescu.

În acest context, prelecțiunea „Călinescu azi”, prezentată de prof. univ. dr. Nicolae Mecu, a fost cel mai potrivit prilej de a reverbera la ideile marelui critic, călăuzitoare acum și pururea în valorizarea literaturii române. După ce a definit (și ne-a obișnuit cu) termenii – menționând că „azi nu înseamnă în nici un caz acum!”, tema prelecțiunii părănd a fi „George Călinescu după 1989”, prof. univ. dr. Nicolae Mecu „a aruncat” asistența direct „în focul ideilor”! Și iată argumentul pentru acest fapt: „Călinescu irupe ca un vulcan în critica românească, de când avea 25-26 ani! Este un caz rar când un critic literar scrie bine de la început. În 1932 publică *Viața lui Mihai Eminescu*, o carte-bombă, prin care capătă un prag înalt de celebritate, fiind recunoscut și ca primul eminescolog!” Pentru a ne apropia și mai mult „aura” marelui critic literar George Călinescu, prof. univ. dr. Nicolae Mecu a mai declarat: „După ce în 1933 a scris, ca să se recreeze, *Cartea nunții* (care s-a dovedit una longevivă), în 1938 George Călinescu a scris al doilea roman – *Enigma Otiliei* (considerat capodopera lui Călinescu). În 1941, cel mai strălucit urmaș al lui Eugen Lovinescu, George Călinescu scrie marea *Istorie a literaturii...*, ce a domolit toate furiile adversarilor, dar nu și pe cele ale extremei drepte!”

Într-un mod foarte obiectiv, prof. univ. dr. Nicolae Mecu ne-a făcut cunoscută activitatea pe care George Călinescu a desfășurat-o după anul 1948, „când au venit comuniștii la putere, ce au dorit lichidarea elitei românești prin satrapii culturali (activiștii)”. În acest sens, el a mai afirmat: „După 1948 este perioada cea mai critică a lui George Călinescu. El scrie critică în spiritul doctrinei marxiste... Dar *hulitul* Călinescu, ce a pactizat cu comuniștii este același Călinescu, care după ce a scris romanul *Bietul Ioanide* i-a fost făcut dosar de către securitate! Din 1954 – 1955 Călinescu a fost urmărit permanent de securitate!” Profesorul Nicolae Mecu (ce a publicat întreaga publicistică a lui Călinescu), a mai subliniat despre acesta: „A fost un om de origine umilă, fiu al unei văduve, ce a avut permanent stigmatul paternalității. În timpul comuniștilor, Călinescu și-a făcut iluzia că știindu-se strategia și intrând în sistemul ideologic comunist, el o să fie *vioara întâia*, să le dea lecții acestora!”

Preocuparea de o viață a profesorului universitar doctor Nicolae Mecu de a studia manuscrisele călinesciene, de a aduna toate articolele publicate de „cel mai bun și cel mai original critic literar” – cum a fost numit George Călinescu, a fost încununată cu primirea premiului „Zilelor Culturii Călinesciene”. Cum nimic nu este întâmplător, „acest mare mohican” (cum l-a numit criticul literar Vasile Spiridon pe Nicolae Mecu), a mărturisit un paradox: „Eu am impresia că ceva mă transcende. M-am născut la Călinești, în județul Argeș, iar la absolvirea facultății, la primirea repartiției, *am fost condamnat* cercetător la Institutul Călinescu! Am fost vrăjitor de verbul călinescian, dar ce poate fi mai vrăjitor decât orice cuvânt al Limbii române?”

Emoționantă la ediția din acest an a „Zilelor Culturii Călinesciene” a fost și înmânarea unui premiu de excelență de către poetul Dumitru Brăneanu, președintele Filialei Bacău a Uniunii Scriitorilor, omului de cultură Constantin Th. Cioba-

nu, la împlinirea vârstei de 80 ani și a 60 de ani de activitate literară. „Profesorul Constantin Th. Ciobanu a dat valoare acestor locuri și vieții culturale a Văii Troțușului... Într-o inimă mare de poet încap întotdeauna o lume curată, spirituală și plină de iubire, un univers mare în devenire, spre bucuria cititorilor și a iubitorilor de cultură. Într-un profesionist de excepție există o personalitate mare, care marchează o comunitate și o epocă”, a menționat președintele Filialei Bacău a Uniunii Scriitorilor, Dumitru Brăneanu la înmânarea unei frumoase plachete poetului și scriitorului Constantin Th. Ciobanu.

Vernisajul expoziției de pictură, desen și sculptură cu lucrări semnate de artiștii plastici Vlad Ciobanu, Dan Palade și Felix Lupu a fost încă un moment deosebit din cadrul acestei ediții a „Zilelor Culturii Călinesciene”. Numită „Întoarcerea fiului risipitor”, această expoziție a impresionat nu numai prin frumusețea și monumentalitatea lucrărilor (între ele și un bust ce îl reprezintă pe octogenarul Constantin Th. Ciobanu), dar și prin... ineditul unor pilduitoare versuri, prezentate printre simeze: „De mult înstrăinatul / De abia ce ți-a sosit, / Așterne-i, mamă, patul / Să doarmă dus băiatul / Bolnav și obosit! // Bătu el multă cale / De când te-a părăsit... / Învinș de dor și jale, / Pe prispa casei tale / Se culcă obosit... / Ci nu-ntreba: pe unde / A fost și ce-a găsit? / El rana-și va ascunde / Și nu-ți va ști răspunde / Decât: - Sunt obosit...” („Învins”- versuri scrise de Ștefan Octavian Iosif).

Colocviul „Conceptul de fundație națională” și recitalul liric „Poetul în Cetate” au completat în mod fericit cea de-a 51-a ediție a „Zilelor Culturii Călinesciene”. Au dat forță acestei manifestări: Dumitru Brăneanu, Elena Bulai, Vlad Ciobanu, Ioan Dănilă, Petre Isachi, Ion Tudor Iovian, Ozana Kalmuski-Zarea, Felix Lupu, Nicolae Mecu, Dan Palade, Vasile George Puiu, Aurel Stanciu, Vasile Spiridon, Tudorel Urian, oaspeții prezenți la Onești reverberând la spiritul călinescian! În aceeași măsură au fost și gazdele manifestării: Constantin Th. Ciobanu, Gabriel Fornica Livada, Vasile Apostol, Nicolae Gnatiuc, Ionuț Tenie, Bogdan Romandaș, Gheorghe Vidrașcu, Aristotel Pilipăuțeanu, Adina Mitroiu, Corneliu Cristea, Florica Veleşcu, Sandu Milea, Adrian Boros, Camelia Cartaș și alții.

Ion MORARU